

TALLINNA EHITUSKOOL

Mööblirestauraatori eriala

PORTFOOLIO

Maria Lepik

MR23s_5

Juhendajad: Margus Sildre

Sven Aunaste

2024

SISUKORD

HISTORITSISTLIK TOOL (LÕPUTÖÖ)	3
Üldandmed	4
Eseme legend	4
Eseme seisundi kirjeldus	5
Restaureerimisplaan	5
Restaureerimisülesanne, töökäik ja -vahendid	6
1. Ettevalmistus	6
2. Puitosade parandamine, taastamine ja asendamine	6
3. Viimistluse tuvastamine ja detailide puhastamine	17
4. Puitosade kokkupanek	17
5. Viimistlemine	19
Kulutabel	21
Hooldusjuhend	23
PUIDU LÕIKETÖÖTLEMINE	24
Plommimine, proteesimine ja väiksemad puiduparandused	24
Uute detailide valmistamine	27
Treimine	29
Puidulõige	32
Spoonimine	34
Intarsia	36
ETTEVÕTLUSEST	37
Hinnakalkulatsioon	38
Hinnapakumine kliendile	39

HISTORITSISTLIK TOOL (LÕPUTÖÖ)

Üldandmed

Nimetus: historitsistlik tool

Päritolu: Eesti

Valmistamise aasta: tõenäoliselt 20. sajandi esimene pool; muuseumide andmebaasist (www.muis.ee) leiab Saaremaa Muuseumis oleva samalaadse tooli, mille juurde on dateeringuks märgitud enne 1940ndat aastat. Tooli iseloomulike tunnuste põhjal – leenil olev trofee, kroon, kanneleeritud treijalad, mille ülaosa jala ja sarja ühenduskohas on dekoreeritud rosetiga – võiks selle stiililiselt paigutada historitsismi alla.

Valmistaja: teadmata

Materjal: puit (kask), tekstiil (nelja vedruga polster)

Viimistlus: peits ja lakk

Tehnikad: leenil nikerdatud ja treitud detailid, esijalad treitud-nikerdatud, puidulõige (trofee ja kroon leenil, rosetid esijalgadel), kanneleeritud esijalad, kõva servaga polster, peitsitud, lakitud

Mõõtmed: kõrgus 947 mm, laius 420 mm, sügavus 420 mm

Omanik: Margus Sildre, Sven Aunaste

Restaureerija: Maria Lepik

Juhendajad: Margus Sildre, Sven Aunaste

Tööde algus: september 2023

Tööde lõpp: mai 2024

Eseme legend

Viiest toolist koosnev toolikomplekt jõudis omanikeni kingitusena. Selle konkreetse toolikomplekti ajaloost ei ole midagi teada. Sarnases stiilis toolid on muuseumide andmebaasi järgi olemas Saaremaa Muuseumis (<https://www.muis.ee/museaalview/286151>), mille kohta saatsin ka muuseumile päringu. Saaremaa Muuseumi jõudis tool eraisikult, kes kahjuks ei osanud selle ajaloo kohta midagi rääkida. Samasugused nagu Saaremaal, rotangpõhjaga toolid, on ka Raikküla mõisas. Saaremaa ja Raikküla toolidel on samasugune leeniosa kui selles töös restaureeritud toolil, erineb vaid trofee alumine osa; samuti võib märgata erinevusi treitud esijalgades. Üritasin olemasolevate rotangpõhjaga toolide kohta saada rohkem infot ka Raikküla mõisast, kuid paraku jäi seegi pärimine täpsemate vastusteta.

Eseme seisundi kirjeldus

- Tool ei ole kasutuskõlblik.
- Tool jõudis minu kätte juba osandatuna.
- Esineb mõningaid koiauke.
- Puudub parem esijalg, sellest on säilinud sarju ühendav klotsiosa.
- Puudub terve leeniosa (kroon ja trofee), iludetailidest puuduvad nikerddetailid ülemisel põikpuul ja treitud nupud ülemisel põikpuul ning puudub üks nikerddetail seljatoe piidal.
- Olemasoleva esijala klotsiosa on murdunud; samuti on kadunud kaks detaili jala ülaosast.
- Sarjades on ohtralt polstrinaelu.
- Sarjadel ja seljatoe piidal esineb pragusid ja lahtiseid kilde.
- Viimistlus on osaliselt säilinud.

Ideaalseisundi määramine

Eesmärk on tool pärast restaureerimist uuesti kasutusele võtta.

Restaureerimisplaan

1. Märgistada ja üles pildistada kõik osandatud detailid.
2. Kergpuhastus, eemaldada suurem mustus.
3. Liimida kinni lahtised killud ja praod sarjadel ja tagumistel jalgadel.
4. Liimida olemasoleva treitud jala ülaosa (jalga ja sarja ühendav rosetiga kaunistatud klots).
5. Liimida ja peiteldada olemasolevale esijalale kaks puuduvat detaili.
6. Treida puuduv esijalg ja puuduvad nupud; kanneleerida uus treijalg ja lõigata selle klotsiosale rosett.
7. Valmistada puuduvad nikerddetailid.
8. Valmistada samasse komplekti kuuluvate olemasolevate toolide põhjal puuduv leeniosa.
9. Valmistada uued nurgaklotsid.
10. Monteerida tool, paigaldada kõik uued detailid.
11. Puhastada tool ja tuvastada viimistlus.
11. Kanda toolile viimistlus – peits, krunt ja šellak.

Restaureerimisülesanne, töökäik ja -vahendid

1. Ettevalmistus

Tools seisundi hindamine, pildistamine, kirjeldamine, mõõtmine. (Töövahendid: paber, kirjutusvahend, fotoaparaat, mõõdulint, joonlaud)

Pildil on tool enne restaureerimist sellisena, nagu see minu kätte jõudis:

2. Puitosade parandamine, taastamine ja asendamine

2.1 Esmalt eemaldasid osandatud tooli sarjadelt vanad naelad. Vasakpoolse küljesarja tapikeelele oli lahti tükk, mille liimisin uuesti kinni. Parempoolses küljesarjas oli pragu, mille samuti kokku liimisin. Liimimist vajab ka lahtine kild esisarjal. Seljatoe piidal esines pragusid, mille esmalt liimisin ja hiljem peitliga tasaseks töötlesin. Olemasoleva treijala küljest olid lahti murdunud ja kadunud kaks detaili, mille asendasin uutega; samuti olid praod jala klotsiosas, mille uuesti kokku liimisin.

(Töövahendid: tangid naelte eemaldamiseks, tislripink, Titebondi liim, pintsel, pitskruvid, kleelint, vilt ja kumm pehmenduseks, peitel)

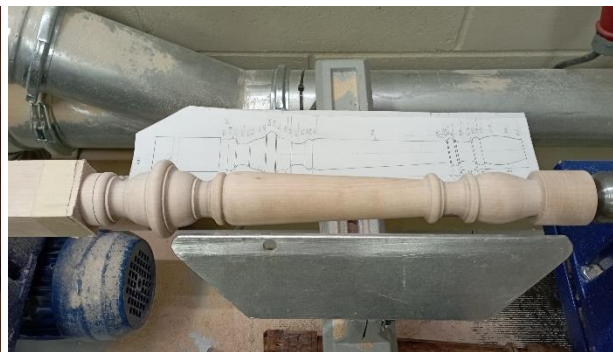
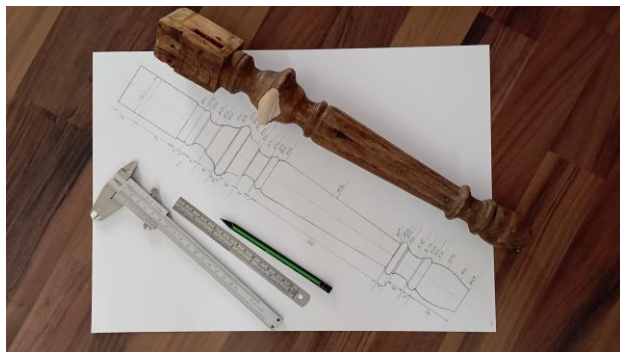
2.2 Olemasolevale treijalale liimitud parandustükid tuli vormida peitliga õigesse mõõtu.
(Töövahendid: tislripink, pitskruvid, peitlid)

2.3 Toolil puudus parem esijalg, mis tuli asendada. Selleks võtsin olemasolevalt jalalt mõõdud ja tegin eskiisi (M 1 : 1), mille põhjal treisin puuduva jala.

Kuna treijalgade kõige paksem koht moodustab terve jala pikkusest väikese osa, sai olemasoleva jala eeskujul ja materjali kokkuhoiu huvides enne treimist liimitud kõige paksemasse kohta lisatükid. Enne treimist hõõveldasin tooriku kandilised servad ümaramaks.

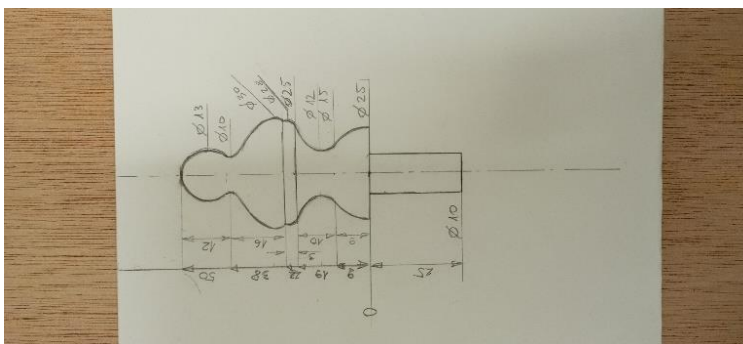

Puudusid ka treitud nupud seljatoe ülemisel põikpuul. Kuna neid ei olnud säilinud ühelgi komplekti kuuluval toolil, tuli eskiisi tegemisel lähtuda sarnastest toolidest olemasolevast pildimaterjalist.

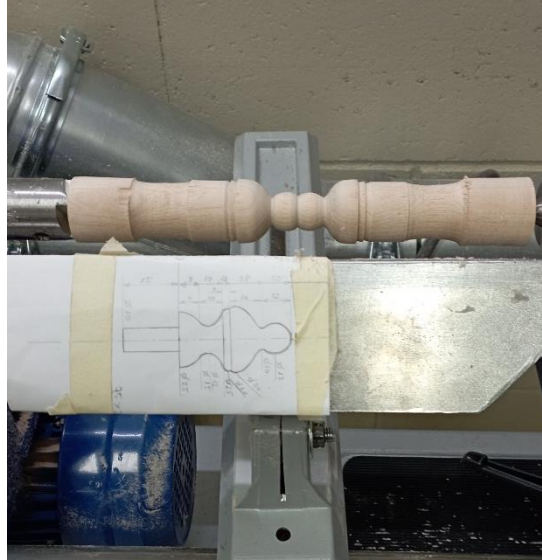
(Töövahendid: nihik, pliiaats, joonlaud, paber, pitskruvid, kasepuit toorikute valmistamiseks, saepink materjali servamiseks, rihthöövel materjali hõõveldamiseks, paksusmasin, horisontaalfrees, käsihöövel, treipink, treipeitlid, lihvpaber (nr 180, 240, 320))

Pilt, mille põhjal valmis treitud nuppude eskiis.

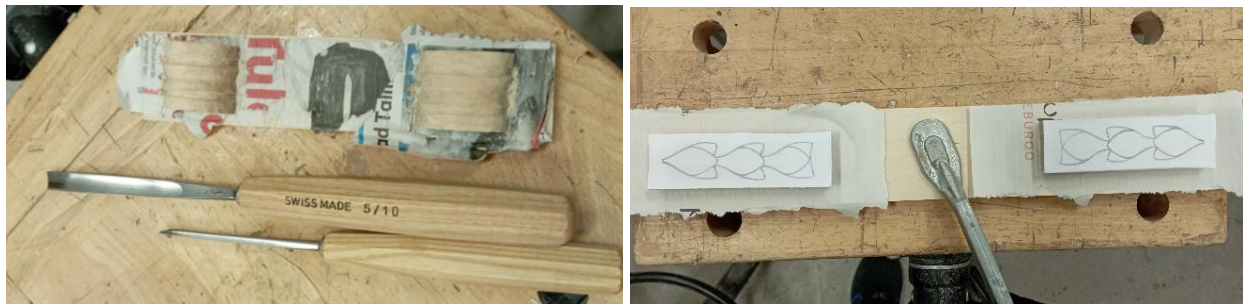

Näidispildi põhjal valminud eskiis.

Nuppude valmimine treipingil.

2.4 Toolil puudusid nikerddetailid seljatoel ja seljatoe piidal.

Paremast puudevast treijalast oli säilinud vaid selle ülaosa. Paraku oli see kehvast seisus, puit oli puke ja klotsil esines arvukaid pragusid ning jalg oli murdunud kitsast kohast. Kaalusin võimalust jala olemasolevat osa säilitada ja ühendada see proteesiga. Kuna aga tool on plaanis võtta kasutusse ja murdekoht on kandval detailil, näis uue murdumise ärahoidmiseks parim lahendus säilinud klotsiosa siiski eemaldada ja asendada parem esijalg tervikuna.

Samuti tuli teha peitliga rosett ja kannelüürid uuele treitud jalale.

(Töövahendid: kasepuit toorikute valmistamiseks, paber, pliats, jõhvsaag, puiduliim B3 toorikute kinnitamiseks alusele, alus, peitlid, pitskruvid, lihvpaber (nr 180, 240, 320))

2.5 Toolil puudus tervikuna puidulõikega leeniosa. Selle valmistamiseks võtsin samasse toolikomplekti kuuluvatelt toolidelt detailide mõõdud, valmistasin papist šabloonid ja nende põhjal toorikud. Krooniosa valmistamiseks kasutasin liimpuitu.

(Töövahendid: joonlaud, nihik, papp šabloonide valmistamiseks, kasepuidust toorikud, jõhvsaag, lintsaag, tiseripink, peitlid, pitskruvid, lihvpaber, lintlihvija)

2.6 Seljatoe alumisele osale, krooniosale ja uuele treitid esijalale tuli peiteldada tapipesad. Krooni ühendamiseks seljatoe piidaga tuli paigaldada tüüblid ja puurida tüüblipesad. Olemasolevatest tüüblitest üks oli endiselt kasutuskõlblik, teine oli murdunud ja tuli asendada.

(Töövahendid: tiseripink, peitel, pitskruvid, vilt ja kumm pehmenduseks, puur tüüblipesade puurimiseks, puidust tüüblid, Titebondi liim tüüblite paigaldamiseks)

2.7 Toolil puudusid nurgaklotsid. Nende valmistamiseks tegin monteeritud tooli järgi papist šabloonid, mille põhjal lõikasin kasepuidust lintsaega välja sobivas mõõdus klotsid. Seejärel lihvisin klotsid lintlihvijaga parajaks.

Pildid nurgaklotside tegemisest puuduvad.

(Töövahendid: papp, kasepuit, pliats, joonlaud, lintsaag, lintlihvija)

3. Viimistluse tuvastamine ja detailide puhastamine

Toolil olid osaliselt säilinud algne peits ja šellak. Peitsitooni tuvastamiseks puhastasin selle esmalt mustusest ja enne viimistlemist hakkasin toonikaardi järgi otsima sobivat tooni. Šellaki tuvastamiseks puhastasin väikest lakitud pinda piiritusega. Puhastamist alustasin roheline seebi ja vee lahuse ning puuvillase lapiga (pindu samas hoolikalt kuivatades), aga kuna mustus oli tõrges, tuli appi võtta segu 7. Väga tõrkosa mustuse puhastamiseks näiteks treitud jala klotsiosa rosetil ja kannelüürides kasutasin ka karukeelt.

Tapipesad ja säilinud tapikeeled puhastasin vanast liimist kaaplehtedega.

(Töövahendid: puuvillased lapid, vatipulgad, piiritus, roheline seep, segu 7, karukeel, kaaplehed)

4. Puitosade kokkupanek

Vigade vältimiseks panin tooli kokku etapiti: kõigepealt liimisin kokku esijalad ja esisarja, seejärel seljatoe ja kõige viimasena ühendasin küljesarjadega tooli esi- ja tagaosad. Pärast tooli monteerimist paigaldasid puuduvad nikerddetailid ülemisele põikpuule ja seljatoe piidale ning treitud nupud, mille paigaldamiseks puurisid krooniosale tüüblipesad. Seejärel paigaldasid valmistatud nurgaklotsid. Pärast detailide monteerimist puhastasin tooli monteerimise käigus tekkinud liimijääkidest.

(Töövahendid: Titebondi liim, pintsel, maalinuga, tiseripink, pitskruvid, koormarihm, vilt pehmenduseks, liivakotid raskuseks treitud nuppude liimimisel, kruvid, akutrell nurgaklotside paigaldamiseks)

5. Viimistlemine

Kuigi viimistlemine ei kuulu puitosade säilitamisele ja taastamisele spetsialseeruva mööblirestauraatori kohustuslike kompetentside hulka, otsustasin siiski toolile viimistluse peale kanda, et ka ise näha, millised näevad minu valmistatud uued detailid välja viimistluse all.

Enne viimistlemist täitsin mõned augud puidupahtliga ja seejärel käisin uued detailid üle vanutajaga.

Viimistlemine:

- 2 kihti peitsi, kandsin peale svammiga
- krunt, kandsin peale lapiga
- 8 kihti vahavaba šellakit, kandsin peale pintsliga ja lapiga

Väiksemad praod täitsin sobivat tooni vahapulkadega, plekid katsin paranduspliatsitega.

(Töövahendid: puidupahtel, maalinuga, vanutaja, peits (hele pähkel, Herdins nr 75, pulber lahjendatud 0,5 liitri veega; õige tooni saamiseks tuli valmis segu veel lahjendada: 2 osa peitsi, 1 osa vett), krunt, šellak (vahavaba), svamm, pintsel, puuvillane lapp, vahapulgad, paranduspliatsid)

Taastatud puitosadega ja viimistletud tool

Kulutabel

Töö	Tundide arv	Hind (eurodes)	Töövahendid ja materjalid	Kogus	Hind (eurodes)
Ettevalmistus: tooli seisundi hindamine, pildistamine, kirjeldamine, mõõtmine	1	6,50	Paber, kirjutusvahend, fotoaparaat, mõõdulint, joonlaud		
Puiduparandused sarjadel ja jalgadel	4	26,00	Titebondi liim, kasepuit, tislripink, peitel, pintsell, maalinuga, pitskruvid, vilt pehmenuseks, kasespoonist parandustükid		0,5
Eskiisi tegemine uuele jalale	0,5	3,25	Paber, pliiats, joonlaud, nihik		
Jala tooriku ettevalmistamine ja jala treimine	6	39,00	Kasepuit, saepink, riithöövel, paksusmasin, käsihöövel, treipink, treipeitlid, lihvpaber		5,00
Eskiisi tegemine nuppudele	0,5	3,25	Paber, pliiats, joonlaud, nihik		
Nuppude tooriku ettevalmistamine ja nuppude treimine	4,5	29,25	Kasepuit, saepink, riithöövel, paksusmasin, käsihöövel, treipink, treipeitlid, lihvpaber		3,00
Nikerddetailide toorikute ettevalmistamine ja iludetailide peiteldamine	4	26	Kasepuit, puiduliim B3, lintsaag, jõhvsaa, paber, pliiats, alus toorikute kinnitamiseks,		2,00 0,20

			lihvpaber, tisleripink, pitskruvid, peitlid		
Puidulõige ja kannelüürid uuele jalale	2	13,00	Tisleripink, nihik, pliats, peitlid		
Leeniosa detailide toorikute ettevalmistamine ja puidulõiked	60	390	Kasepuit, saepink, rihthöövel, paksusmasin, käsihöövel, treipink, peitlid		20,00
Nurgaklotside tegemine ja paigaldamine	1,5	9,75	Kasepuit, Titebondi liim, lintsaag, lintlihviija, kruvid, akutrell, pitskruvid		1,00 0,50
Detailide puhastamine	2	13,00	Piiritus Roheline seep Segu 7 Puu villased lapid, vatipulgad, kaaplehed, peitel	0,1 l 0,1 l 0,1 l	0,50 0,50 1,00
Puitosade kokkupanek	2	13,00	Titebondi liim, pitskruvid, koormarihm, pehmedused, liivakotid		2,00
Viimistlemine	7	45,50	Vanutaja Peits Krunn Šellak Puidupahtel, maalinuga, svamm, pintsel, puuvillane lapp, vahapulgad, paranduspliatsid	0,05 l 0,1 l 0,1 l 0,2 l	0,30 0,10 3,00
Kokku	95	617,50			39,60

Hooldusjuhend

Soovitused pakkimiseks, transpordiks ja edaspidiseks hoolduseks

Kuna kile võib šellakviimistlust kahjustada (eriti sooja ilmaga), tuleb šellakiga kaetud mööbel pakkida esmalt puhta lina sisse ja seejärel katta kilega, et kaitsta viimistlust niiskuse eest. Mööblieset ei tohi jätta kile sisse liiga kauaks, sest kile alla võib koguneda niiskus, mis šellakiga kaetud pinda kahjustab. Transportimiseks tuleb eseme küljed katta pehmendusega – selleks sobivad näiteks mullikile, paksem vilt, villane riie vms. Transportimisel sõidukis tuleb kanda hoolt selle eest, et mööbliese oleks kindlalt paigal ega hõõrduks tugevate pindade vastu.

Šellakviimistlus ei talu niiskust ja kuumust ning seepärast tuleb sellega kaetud mööblieset kaitsta soojusallikate, otsese päikesevalguse ja liigse niiskuse eest (nt ei ole soovitatav panna küttekolde kõrvale ja pikaks ajaks akna alla päikese kätte). Puhastamiseks kasutada kuiva pehmet lappi.

Šellakiga lakitud mööblit võib värskendada vahaga, mis parandab ka pinna kulumiskindlust. Kasutamisel tekkinud kriime-täkke saab parandada sobivat tooni paranduspliatsitega. Pikema aja möödudes on soovitatav lasta mööbel üle vaadata spetsialistil ja vajaduse korral šellakviimistlust värskendada.

PUIDU LÕIKETÖÖTLEMINE

Plommimine, proteesimine ja väiksemad puiduparandused

Mitmesuguseid puiduparandusi kahel historitsistlikul toolil

Protees kasepuust tooli jalal

Kasepuust tooli treitud esijala sarju ühendav klotsiosa oli nii mitmest kohast katki ja nii paljude kildudena murdunud, et selle paigalhoidmiseks oli kasutatud naeltega kinnitatud plekitükki. Kuna tool oli plaanis uuesti aktiivsesse kasutusse võtta, ei tundunud detaili parandamine liimimise teel otstarbekas ja tuli valmistada parandustükk. Selleks liimisin esmalt peitliga tasaseks töödeldud jala külge Titebondi liimiga parandustüki, millele andsin peitlitega õige vormi.

Murdunud detaili parandus pähklipuust laual

Itaalias praktiliselt olles kohatud pähklipuust laua esiküljelt oli kaduma läinud nikerdatud detail, mis oli asendatud puidutolmust ja sideainest valmistatud mudeliga. Kliendi soovil sai selle asemele paigaldatud ehtsast puidust parandustükk. Selleks liimisin lauale puidutüki, millele andsin säilinud detaili eeskujul peitlitega sobiva vormi.

Plommid pähklipuust laual

Sama pähklipuust laud vajab ka plommimisi. Plommid paigaldasin peiteldatud avadesse, üleliigse materjali eemaldasin Jaapani saega ja peiteldasin plommid ümbritseva pinnaga tasaseks.

Uute detailide valmistamine

Uus esisari kasepuust toolile

Kasepuust tool kuulus komplekti, nii et puuduva esisarja sain valmistada teiste toolide eeskujul. Esmalt võtsin detaili mõõdud, valmistasin papist šablooni, kandsin detaili materjalile ja lõikasin selle lintsaie abil välja. Tapikeeled viimistlesin õigesse mõõtu peitliga. Ehislõiked kandsin esisarjale peitliga.

Vineerist toolipõhi Wojciechòwi tehase Viini toolile

Toolil oleva tunnusmärgi järgi tuvastatud Wojciechòwi tehase Viini toolil puudus vineerist põhi. Kuna samasuguseid toole sattus minu juurde kaks, neist üks põhjaga, sai selle eeskujul valmistatud neljakihiline uus põhi. Spoonikihid liimisin risti B3 liimiga ja paigaldasin jõupaberi vahel ööpäevaks pressi alla. Seejärel lõikasin nelinurksest vineerist lintsaega välja ümara toolipõhja, mille töötlesin lintlihvija abil ja käsitsi lihvides sobivaks.

Treimine

Detailide treimiseks valmistasin kõigepealt ette materjali. Esmalt lõikasin olemasoleva detaili mõõtude järgi materjalist saepingil tooriku, mida töötlesin rihthöövli ja paksusmasinas. Seejärel visandasin eskiisi (M 1 : 1). Enne treimist hõõveldasin tooriku servad käsihöövliga ümaraks.

Pöögist toolijalg

Kasepuust toolijalg

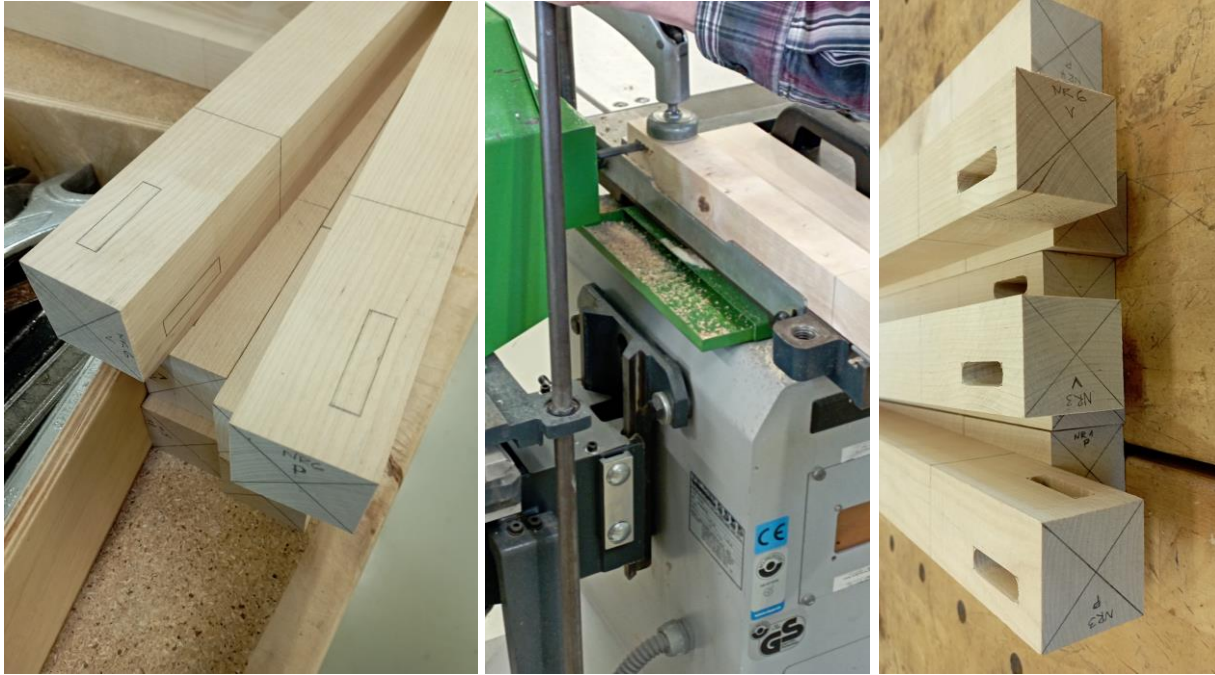

Kasepuust detailid väikesel riiulil

Jalad kasepuust toolidele

Toolikomplektile valmis korraga hulk treitud jalgu. Valmistasin ette kõik toorikud ja enne treimist tegin toorikutele horisontaalfreesiga tapipesad.

Puidulõige

Ažuurne õunapuust puidulõige

Ažuurse puidulõike jaoks visandasin pildi puidule, puurisin puidu sisse augud ja lõikasin pilud jõhvsaega. Puidulõike tegemisel kasutasin eri laiuste ja kumerustega peitleid. Valminud tööd viimistlesin vahaga.

Tulbipuust perekonnavapp

Itaalias praktikal olles tellis üks kohalik perekond minu käest puidust koopia oma perekonna sajanditevanusest vapist, mis riputatakse kodu raamatutuppa. Töö alustamise hetkel oli kliendil näidiseks vaid särgirinnale tikitud embleem; selle põhjal joonistasin puidule eskiisi, mille klient heaks kiitis. Madallõikes vapp valmis eri peitlitega, kuju lõikasin puidust välja lintsaega. Kliendi soovil värvisin valminud lõike toonidesse, mida nende vapp traditsiooniliselt kannab.

Spoonimine

Kasepuust tooli põhja spooniparandused

Spooniparanduste tegemiseks lõikasin kipsinoaga katkised kohad esmalt ühtlaseks kolmnurkseks, et parandused viimistluse all vähem silma torkaksid. Otsisin igale kohale sobivad spoonitükid ja liimisin need kondiliimiga paika. Üle serva ulatuvad spoonijäägid eemaldasin kipsinoaga ja peitli abil, seejärel lihvisin servad tasaseks.

Kumerpinna spoonimine

Kumerpinna spoonimiseks valmisid esmalt sobivad rakised. Spooni pealekandmise hõlbustamiseks sai selle aluspinnale enne liimimist lõigatud peitli otsaga väikesed kriipsud, mis aitavad spoonil paremini painduda. Rakisel olevat purjeriiet on soovitatav aeg-ajalt kuuma veega niisutada, et see tõmbaks spoonitava liistu veel rohkem pingule. Spooni liimiseks sai kasutatud Titebondi liimi.

Spooniparandused väikesel laual

Itaalias toodi praktikakohta pealtnäha kaunis, ent puitlaastplaadist valmistatud sahtlitega lauake, mis vajab spooniparandusi. Asendada tuli suurem tükk ümmarguse lauaplaadi servas ja terve lauaplaadi kumer serv. Pealmise tüki paigaldamiseks eemaldasin esmalt peitliga vana katkise spooni, seejärel liimisin uue spooni, mille jätsin pitskruvidega kokku pigistatud plaatide vahele kuivama. Serva spoonimiseks valis praktikajuhendaja juba liimiga kaetud spoonkandi, mis tuli peale kanda triikrauaga. Seejärel lõikasin üleulatuvad servad peitliga tasaseks.

Intarsia

Intarsia proovitöö jaoks lõikasin intarsianooga mustri järgi meelepärased spoonitükid, ühendasin need teibiga ja liimisin vineertahvlile, mille teisele küljele liimisin spoonilehe. Intarsiatöö viimistlemiseks kasutasin linaõli.

ETTEVÕTLUSEST

Mööblirestaureerimisäri saan kõrvaltegevusena alustada oma praeguses toimivas ettevõttes. Ettevõtlusvormiks olen valinud osäihingu. Osäihingul on teiste ettevõtlusvormidega võrreldes mitmeid eeliseid: osakapital on suhteliselt madal (2500 eurot) ja sissemaks saab teha ka hiljem (rahalise või mitterahalise), osaniku vastutus on piiratud. Mööblirestauratorile, kelle tööga kaasneb palju kulusid, ei ole vähem tähtis ka see, et osäihing võimaldab kõiki tööks tehtud kulusi kanda ettevõtte arvele (erinevalt nt FIE-st ja ettevõtluskontost).

Ettevõtte eesmärk on väärtustada taaskasutust ja äratada inimestes huvi vana mööbli vastu. Ettevõtte sihtrühm on maksujõulised koduomanikud, eraisikud, disainerid, kolleksionäärid ja ettevõtteid, kes peavad lugu vanast mööblist ja vana taastamisest, oskavad vanu mööbliesemeid hinnata ja teavad vana mööbli väärtust.

Minu konkurendid on teised mööblirestaatorid. Olen alles algaja, mis ühelt poolt mulle teiste, turul juba kanda kinnitanud restaatorite ees eeliseid ei loo – mul on vähe kogemusi ja töötan vilunud tegijatest aeglasemalt. Teisalt olen tänu sellele tööd tehes ettevaatlik, põhjalik ja täpne. Algajana on iseäranis oluline end kuidagi teistest esile tõsta, silma paista. Mööblirestaatorite ja restaureerimisfirmade otsing internetis näitas kiirelt, et asjaliku turundusega tegelevad vähesed. Sihtrühmani jõudmisel on aga oluline tõhus reklaam. Alustaval ettevõttel enamasti puudub kliendibaas ja potentsiaalsetele tulevastele klientidele tuleb end köitvalt esitleda. Seejuures võib olla abi mitmesugustest turunduskoolitustest – näiteks Google pakub tasuta turunduskoolituste sarja Grow with Google (Õpi koos Google'iga), mis aitab arendada ettevõtja digioskusi ja muuta end klientidele paremini nähtavaks. Ettevõtte tegevuse reklaamimisel on efektiivsed sotsiaalmeediakanalid, näiteks sisukas Facebooki leht ja ilmekate piltidega Instagrami konto. Ettevõtet tutvustava sisu leitavaks muutmisel tuleb appi Google Ads, mis aitab luua kohandatud reklaamikampaaniaid ja muuta ettevõtte otsimootorites nähtavamaks. Ja kuna tänini on meie seas inimesi, kes hindavad virtuaalse kõrval käegakatsutavat, tasub investeerida ka väiketrukistesse (nagu visiitkaardid, ettevõtte tegevust tutvustavad brošüürid).

Hinnakalkulatsioon

Historitsistliku tooli puitosade restaureerimise hinna kujunemine

Kulu liik	Ühik	Ühiku hind	Kogus	Kulu (eurodes)*
PÜSIKULUD**				
Ruumi rent ja kommunaalkulud (elekter, vesi)	Kuu	350,00	0,33	115,50
Muud kulud (internet, telefon, autorent jms)	Kuu	100,00	0,33	33,00
Turunduskulud	Kuu	150,00	0,33	49,50
Seadmete, tööriistade amortisatsioon	Kuu	75,00	0,33	25,00
Tööjõukulud***	Tund	6,50	95	617,50
MUUTUVKULUD				
Piiritus	Liiter	5,00	0,1	0,50
Roheline seep	Liiter	5,00	0,1	0,50
Puhastusvahend (segu 7)	Liiter	10,00	0,1	1,00
Titebondi liim	Liiter	30,00	0,1	3,00
Puiduliim B3	Liiter	8,00	0,025	0,20
Kasepuit	Kuupmeeter	600,00	0,05	30,00
Peits	Liiter	3,00	0,1	0,30
Krunt	Liiter	1,00	0,1	0,10
Šellak	Liiter	15,00	0,2	3,00
Muud vahendid (lihvpaber, vatipulgad, puittüüblid, kruvid jms)	Komplekt	5,00	1	5,00
Kokku				884,10

* Hinnad sisaldavad käibemaksu.

** Püsikulud (v.a. tööjõukulud, mis on siin tunnihinnapõhised ja iga toote puhul erinevad) jagunevad mitme toote peale. Selles näites olen jaganud püsikulud kolmele tootele.

*** Kasutasin töötasu alammäära tunnis, kuna tegemist on õppeprotsessiga. Tabelis on toodud tööandja kulu tunnitöötasu alammäära juures 95 tunni töö eest (617,50 eurot; brutotasu 461,51 eurot, millest sotsiaalmaks on $461,51 * 33 / 100 = 152,30$ eurot ja tööandjapoolne töötuskindlustusmaks $461,50 * 0,8 / 100 = 3,69$ eurot).

Hinnapakkumine kliendile

Kuupäev: 30.05.2024

Kehtib kuni: 30.06.2024

Saaja

[Kliendi nimi ja muud andmed]

KIRJELDUS	KOGUS	HIND	KÄIBEMAKS 22%	SUMMA
Historitsistliku tooli puitosade restaureerimine	1 tk	506,15	111,35	617,50
Materjalikulu ja ettevõtte püsikulud	1 tk	254,51	55,99	310,50
			HIND	760,66 eurot
			KÄIBEMAKS	167,34 eurot
			KOKKU	928,00 eurot

[Ettevõtte nimi]

[Aadress]

Reg nr: [registrikood]

Kontaktandmed: [telefoninumber, meiliaadress]

[Panga nimi]

Pangakonto nr: [IBAN]